

H N E A

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΦΙΛΟΔΟΓΙΚΟΥ ΣΥΔΔΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

ΕΤΟΣ Β'

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1905

API@ 16

ХРОНОГРАФІКА

ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ

KAI JIAJIA

**Περὶ τοῦ μακροβιωτέρου τῶν δέκα πρώτων
Γεναρχῶν, τοῦ Μαθουδάλα, ἐν ὃς ἔδει πρὸς
τὸν ἐπὶ Νῷ Κατακλυματίον.**

Β'.) Περὶ χρονογραφίας παρ' Ἐβραϊοῖς (1).

ΠΝΩΣΤΗ ή διάκρισις μεταξύ τῶν λέξεων χρονολογία και χρονογραφία· ή μὲν χρονολογία προτίθεται τὴν κανονικήν διαίρεσιν τοῦ χρόνου εἰς μέρη, δι’ ὧν καταμετροῦνται τὰ τοῦ πρότερον και ὅ στερον, μῆτοι τὰ τοῦ παρελθόντος και μέλλοντος χρόνου· ή δὲ χρονογραφία σκοπεῖ τὴν ταξινόμησιν τῶν ἐγνωσμένων, τὴν καταλλήλως σύνδεσιν αὐτῶν, και τὴν διὰ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ μημονικοῦ εὑρεσιν τῶν ἀγνοούμενων. Διὸ εἰς ἐπίλυσιν τῆς προβληθείσης ἡμῖν ἀπορίας, πέσα δηλαδή ἔτη διήρκεσεν η ζωὴ τοῦ Μαθουσάλα, πότε οὗτος ἀπεβίωσε και ἐν ὁ θάνατος αὐτοῦ συνέδη πρὸ τοῦ ἐπὶ Νῶε κατακλυσμοῦ η μετ’ αὐτόν, ἀνάγκη χρονογραφικῆς κατατάξεως τῶν ἐγνωσμένων ἀπὸ ωριαιμένης

τινὸς ἐποχῆς· καὶ ἐπειδὴ ἐποχὴ καλεῖται δὲ χρόνος ἐπιστήμου τινὸς συμβάντος, ἀφ' οὗ ἀρχεται ἔτος, τοιαῦται δὲ ἐποχαὶ διαφόρως παρὰ διαφόροις ἔμνεοτιθενται, προτάσσομεν γενικά τινα περὶ ἐποχῶν, ἵνα καθορίσωμεν τὴν γένεσιν αὐτοῖς.

Αι ἐ π ο χ αὶ παρὰ τοῖς διαφόροις ἔθνεσιν ἀρχονται
ἡ ἀπὸ καταβολῆς πόλεως τίνος, ἡ ἀπὸ ἀλώσεως, ἡ
ἀποικίας, ἡ βασιλείας, ἡ βασιλέως, ἡ θανάτου, ἡ
μεταρρυθμίσεως, ἡ πανηγύρεων, ἡ θρησκευτικῶν τε-
λετῶν κτλ. ὡς αἱ Ὀλυμπιάδες, τὰ Τρωϊκά, ἡ κάθιδος
τῶν Ἡρκλειδῶν, ἡ βασιλεία τῶν Σελευκιδῶν, τοῦ
Μεγάλου Ἀλεξανδροῦ, Ἰουλίου Καίσαρος καὶ οὕτω
καθεξῆς. Ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἡ χρονολογική ἐπιστήμη, πρὸς
καθορισμὸν τῶν ἴστορικῶν γεγονότων, ζητεῖ νῦν πα-
γᾶγρα ταῦτα εἰς μίαν καὶ μόνην χρονολογίαν, διὰ τοῦτο,
ἀπαραίτητον ἔθεωρήθη νὰ εὑρεθῇ κεφαλαιώδες τι
γεγονός ἀπὸ τοῦ ὅποιου ν' ἀρχίζῃ ἡ ἀπαρίθμησις τῶν
ἔτων καὶ ἐπειρ ν' ἀποτελῇ καθολικήν τινα καὶ νῦν
πάντων ἀνεγγυωρισμένην ἐ π ο χ ἡ ν. Ἐπειδὴ διμις
μεγάλη ἐπεκράτησε μεταξὺ τῶν χρονολόγων ἀσυμ-
φωνία περὶ τὴν ἀπόδοχήν καὶ τὸν κοινόρισμὸν τοιούτου
κεφαλαιώδους καὶ καθολικοῦ γεγονότος, διὰ τοῦτο
πλεῖστοι τῶν ἴστορικῶν ἀπεδέξαντο τὴν γνώμην τοῦ
Ι. B. Ρικκιολού (ἀποδεκανόντος τῷ 1761 ἔτει), προ-
τείναντος τὴν ἀπαρίθμησιν εἰς ἔτη πρὸ καὶ ἀ π ο
τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως. Ἀλλὰ καὶ διὰ
τοῦ χρονολογικοῦ τούτου συστήματος δὲν αἱρεται ἡ
μεταξὺ τῶν χρονογραφημάτων τῶν διαφόρων ἔθνῶν
ἄνωματα, τὰ δὲ φιλοπευθὲς πνεῦμα ἐμπίπτει εἰς νέον
Λαδύρινθον, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ καὶ νέα τις Ἀριάδνη,
ἴνα φιλοδωρήσῃ αὐτῷ τὸν μιτὸν τῆς ἐκ τοῦ Λαδυρί-
θου τούτου ἔξελευσεως. Τίς, χάριν λόγου, θὰ ἐπιχει-
ρίσῃ καὶ θὰ κατορθώσῃ τὸν συμβιδόχρονὸν μεταξὺ τῶν
Ἀσσυρίων, Σιών, Αἴγυπτίων, Ἰνδῶν καὶ Ἑλλήνων;

(1) Συγκέντρωση προπονητών μένουν 15 Αριθμούς.

· δὲ θά συμβιδάσῃ τὰ παρ' αὐτοῖς διάφορα συστήματα καὶ τὰς διαφόρους ἐπί οχάς; Ή ἴστορία τῶν Ἐθνῶν τούτων σώζεται ἐν τῷ τῶν αἰώνων γνόφῳ ὑπὸ τοῦ ὅποιου ἡ βίβλος αὐτῆς ἐπισκοπεῖται· αἱ Πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου ἐν ἔρημά καὶ ἥρεμά διαδιούσαι, εἰσὶν ἀλαῖοι τῆς ἴστορίας μάρτυρες· ἡ Σφίγξ οὔτε προσδόλλει πλέον, ἀλλ' οὔτε λύει αἰνῆματα καὶ μόλις ἀρχηγέτης τῆς ἴστορίας παρουσιάζεται ὁ Ἡρόδοτος. Ἀλλὰ καὶ τίς θά συμβιδάσῃ τὸν Ἡρόδοτον, καὶ τὸν Θουκυδίδην, καὶ τὸν Εενοφῶντα, καὶ τὸν Κτησίαν τὸν Κυδίον, καὶ τὸν Πολύδιον τὸν Μεγαλοπολίτην, καὶ τὸν Διόδωρον τὸν Σικελιώτην, καὶ τὸν Φίλωνα τὸν Ἀλεξανδρέα, καὶ τὸν Ἱεροσολυμίτην Ἰωσήπον Φλάδιον, καὶ τὸν Τίτον Λέτιον, καὶ τὸν Σαλούστιον καὶ τὸν Εὐσέδιον Παμφίλου καὶ ἀπαντὰ τὸν ἐσμὸν ἐκεῖνον τῶν πρὸ καὶ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως ἴστορησαμένων καὶ χρονογραφησάντων;

'Αλλ' ἂν ἡ ἐχέφρων καὶ διορατικὴ σοφία τῶν ἀρχαιοτάτων χρονογράφων δὲν ἐτέλιμησε, κρίνουσα τὸ ἔργον ὑπεράνθρωπον, νὰ διερευνήσῃ καὶ εὑρῇ καθολικόν τι καὶ κεφαλαιῶδες γεγονός, εἰον π.χ. τυγχάνει ἡ Κτίσις τοῦ Κόσμου, καὶ θέση τοῦτο ὡς ἀσφαλῆ, καὶ γενικὴν ἐπί οχὴν, δὲν ἔμεινεν δμως καὶ ἀλυτον διὰ παντὸς τὸ ζήτημα· διότι ἡ ὑπέρερωφος τοῦ Θεοῦ βούλησις ἡγέλησε νὰ ἀποκαλύψῃ τὸ μυστήριον τοῦτο Ἐδραίψ τινι ἐν Αἰγύπτῳ ποιμάναντι ἐπὶ τοῦ ὄρους Χωρῆδ τὰ πρόδατα τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ ὁ οἰδέρ, τῷ θεόπτη Μωϋσῆ, διστις ἐλλαμφθεῖς ἐν αὐτῷ, ἔγραψε τὴν Πεντάτευχον, ἵς αἱ πληροφορίαι, ὡς ἔχουσαι ἀνώτερον ἡ κατ' ἀνθρωπον κύρος, εἰσὶ πολύτιμοι καὶ ἀσφαλεῖς εἰς καθορισμὸν καθολικῆς καὶ βεβαίας ἐπί οχῆς. Τὴν ἐπί οχὴν ταύτην, ἥτις καθορίζεται ἐκ τῆς Ιερᾶς Βίβλου, πλὴν τῶν Ἐδραίων, ἀποδεχόμενα καὶ ἡμεῖς οἱ χριστιανοί, διότι ὡς ἐκεῖνοι, χάριν τῶν ὅποιων ἔγραψεν δο Μωϋσῆς, πιστεύομεν καὶ ἡμεῖς καὶ ὅμοιογούμεν, διότι ἡ Ιερὰ Βίβλος εἰνεις θεόπνευστος καὶ ἀποδεχόμενα ὡς ἀναχριθητήτου κύρους τὰς δι' Αὐτῆς ἀποκαλυφθεῖσας ἡμῖν θείας ἀληθείας.

'Η μένη λοιπὸν ἀσφαλῆς πηγὴ ἐξ ἵς καὶ ἡμεῖς θά μετεγγίσωμεν τὰς περὶ Κτίσεως Κέσμου πληροφορίας εἰναι ἡ Ἀγία Γραφή, εἴ και ἀναλόγως τῶν διαφόρων ἀρχαίων κειμένων καὶ τῆς διαφόρου Αὐτῆς ἐρμηνείας ποικίλει· καὶ ἡ περὶ τοῦ γεγονότος τούτου χρονολογία. Ήμεῖς αἱ τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὀπαδεῖ, μεταχειρίζεμεθα, τὴν ἥγην καὶ αἱ Βυζαντινοὶ μέχρι τῆς Ἀλώσεως χρονολογίαν, καθ' ἥγην ἀπὸ Κτίσεως Κέσμου μέχρι τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἥρθμουν ἑτη 5,508, μῆνας 3 καὶ ἡμέρας 25 θεωρουμένης ὡς ἀρχῆς τοῦ ἔτους τῆς 1 Σεπτεμβρίου. Τὴν χρονολογίαν ταύτην ἥτις καὶ Βυζαντινὴ καλεῖται, μέχρι τοῦ 1700 μετεχειρίζοντο καὶ οἱ Ρώσοι, οἵτινες ἔκτοτε ἐπαριθμοῦσι κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον. 'Η δὲ Λατινικὴ Ἐκκλησία, καίτοι εἰς τὸ μαρτυρολόγιον αὐτῆς μεταχειρίζεται τὴν χρονολογίαν ταύτην, ἐν τούτοις ὡς ἐπισήμου χρονολογίαν μεταχειρίζεται τὴν ἐκ τῆς ἐπισήμου παρ' αὐτῇ μεταφράσεως τῆς Ἀγίας

Γραφῆς τῆς καλουμένης Βουλγαρίας⁽¹⁾ ἥτις

(1) Βουλγάτα (ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Vulgatus) ὄνομάσθη ἡ ἐν τῇ Λατινικῇ Γλώσσῃ μετάφρασις τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἥτις ἀπὸ τοῦ Β' αἰώνος ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰτάλα ἦν γνωστή καὶ ἐν χρήσει ἐν τῇ Δύσει ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη ἡ το πλήρης σφαλμάτων, διάπλατας, διάπλατας Ρωμῆς Δάμασος κατὰ τὸ ἔτος 382 ὑπερχέρωσε τὸν μέγαν θεολόγον καὶ πατέρα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας Περώνυμον, ἵνα ἀναθεωρήσῃ ταῦτην. 'Η οὕτω ἀναθεωρηθεῖσα καὶ διορθωθεῖσα μετάφρασις τῆς Ἀγίας Γραφῆς ὄνομάσθη Βουλγάτα, ἥτις ἔκτοτε θεωρεῖται ἡ μόνη κανονικὴ ἐν τῇ Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ μετάφρασις, τὴν δὲ κανονικότητα καὶ τὸ ἔγκυρον αὐτῆς ἐπειδεῖσθαις καὶ ἀνεκήρυξε καὶ ἡ ἐν Τριδέντῳ Σύνοδος. Εἰρήσθω δμως ἐνταῦθα, διτὶ καὶ ἡ Βουλγάτα κατὰ πολὺ διαφέρει τοῦ κειμένου τῶν Ἐδδομηκόντων, οἱ μόνοι διότι καθ' ἑκατοντάδας ἐπὶ ἐλάττων ἀριθμεῖ τὰς χρονολογίας τῶν 10 πρώτων Γεναρχῶν, ὡς π.χ. λέγει διτὶ δο Αδάμ, ἐν ηλικίᾳ 130 ἑταῖρος τὸν Σήμη, ἀντὶ νὰ εἶπῃ 230 ἑταῖρος, δο Σήμη ἐν ηλικίᾳ 105 (ἀντὶ 205) ἑταῖρος ἔγενης τὸν Εὐώνιον κτλ. ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μετά τὸν Κατακλυσμὸν περίον περιπτέται εἰς διάφορα χρονολογικά λάθη. Οὕτως ἔντελῶς παρασιτάπῃ τὸν ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Σήμη, Καΐταν τὸν Βού, ἀπὸ δὲ τοῦ Σάλα μέχρι Σερούχ ἀπατεῖ καὶ αὐθίς τὰς ἑκατοντάδας, τὸν Ναχώρ ἀναφέρει ἑταῖρος 29 κτλ. καὶ ἔντελθειν τὰ δλιγώτερα αὐτῆς ἔτη ἀπὸ τοῦ κειμένου τῶν Ἐδδομηκόντων. 'Αλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐν Τριδέντῳ Σύνοδος ἐν τῇ τεάρτῃ αὐτῆς συνεδριάσει (1562) ἀπεγόνατο «Pro authenticā habeatur, et ut nemo illam rejiceret quovis praetextū audeat vel praeſummat», διπερ δηλοτ, ἡ Βουλγάτα «ἄς θεωρεῖται αὐθεντικὴ καὶ μυδεῖς ἄς μη τολμήσῃ ὑπὸ οἰονδήποτε πρόσχημα νὰ ἀποδάλλῃ αὐτήν», διαὶ τοῦτο καὶ δο Πάπας Σιέτος δο Ε'., συμφώνων τοῦ πρὸ τὸν αὐθητρόν τοῦτον Τριδεντικὸν κανόνα, ἀνεκήρυξε τὴν κατὰ τὸ 1590 ἔκδοσιν τῆς Βουλγάτας ὡς μόνην αὐθεντικὴν καὶ ἀξιόπιστον. Μετ' αὐτὸν δμως δο Πάπας Κλήμης δο Η'. (1592) εὗρε τὴν ἔκδοσιν ταύτης ἀφορήτως πλημμελῆ καὶ τὴν ἀντικατέστησε δο ἀλληγορίας διαφόρου ταύτης, ἥν τῶν ώστε τὸν μόνην ἀξιόπιστον καὶ αὐθεντικὸν. 'Ἐκ δὲ τῶν δύο τούτων ἔκδοσεων, ἄς ἔξιδων πρόσωπα μετά τοῦ αὐτοῦ εἰς ἀμφοτέρους πλεονεκτήματος τῆς ἀναμαρτυρίας, οἱ θεολόγοι, δο Κλήρος καὶ δ λαὸς ἡγνόσουν τίνα νὰ ἀκολουθήσωσι καὶ πᾶς νὰ συμβιδάσωσι τὴν Τριδεντινὴν ἀπαγόρευσιν «μηδεῖς ἄς μη τολμήσῃ ὑπὸ οἰονδήποτε πρόσχημα νὰ ἀποδάλλῃ αὐτήν» ἀλλ' ἀφοῦ Πάπας Πάπας ἀπετόλμησεν, ἀναγκάσθησαν οἱ Δυτικοὶ θεολόγοι νὰ κολάσωσιν δπωσιδήποτε τὸ πρότιμα παρεμφενόντες τὴν λέξιν μυδεῖς καὶ βεβαίοντες, διτὶ μόνον εἰς ίδιάτην δὲν ἡτο ἐπιτετραμένον ν' ἀφίσταται ἀπὸ τῆς μεταφράσεως ταύτης «privato usu non reliquendam» (Dobmayer, Compend. Theol., Dogmat. Tom. I. Pars. I. V. s. 240). «Οτε δὲ κατεῖδον τὴν ἀνάγκην οἱ Δυτικοὶ θεολόγοι νὰ καταψύγωσι καὶ εἰς τὰ πρωτότυπα κείμενα, ἥτοι εἰς τὸ Ἐδραϊκὸν ὡς πρὸ τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, καὶ εἰς τὸ Ἐλληνικὸν ὡς πρὸ τὴν Καινήν, ἥν προσφυγήν δὲν ἐπέτρεψεν δ αὐτητρός Τριδεντικὸς κανόνη, ἀναγκάσθησαν τότε οὗτοι νὰ ἀναζητήσωσιν ἐν τῷ αὐτῷ κανόνι τὴν κατάκρισιν τοῦ κειμένου τῆς Βουλγάτας εἰπόντες «non omne mendum ab ea excludit, ἐστιν, δο κανὼν δὲν ἀρνεῖται οὗτοι εἰς τὸν Βουλγάταν ὑπάρχουσι σφαλμάτων. Οὐδαμῶς λοιπὸν παράδοξον, ἀν εἰς τὸ σύγγραμμα «Bibliothèque Sacré» τὸ συγγραφέν ὑπὸ Δομινικανῶν τῷ 1827 ἐν τῇ λέξει —Vulgata— ἐν ἀλλοις λέγονται καὶ τὰ ἔξιδης: «εστιν ἡ Λατινικὴ Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει ὡς μόνην αὐθεντικὴν τὴν ἔκδοσιν τῆς Βουλγάτας» ὑπὸ τοῦ Κλήμεντος τῷ 1592 ἐτει, διτὶ ἡ ἔκδοσις αὐτῆς εἰναι ὀρθοτέρα τῆς τοῦ Σιέτου κατὰ τὸ 1590, ἀλλ' διτὶ καὶ ἡ Κλημεντιος δὲν εἰναι ἐντελῶς ἀμοιρος σφαλμάτων»

(συμφωνοῦσα μετα τοῦ ἐν χρήσει παρ' Ἐβραίοις κειμένου) ἀπριθμεῖ ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου μέχρι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτη 3761. — Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν χρονολογιῶν τούτων ἔχομεν καὶ ἑτέρας ἐπαριθμήσεις ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου μέχρι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰς ἔξης:

Κατὰ τὸν Ἰωάννην Μύλλερον	ἔτη	5,792
Κατὰ τὸν Ἰουδαίου ἐπὶ Κλήμεντος	»	5,624
Κατὰ τὸν Κεδρίνον	»	5,506
Κατὰ τὸν Ἀλεξανδρινούς	»	5,501
Κατὰ τὸν Εὐσέδρον	»	5,199
Κατὰ τὸν Ἰώσηπον Φλάδιον	»	4,163
Κατὰ τὸν Οὐσχερον καὶ θύερον	»	4,004
(τὴν χρονολογίαν ταύτην ἀποδέχονται καὶ πολλοὶ τῶν νεωτέρων θέλοντες ταύτην συμφωνοῦσαν τῷ Ἡροδότῳ).		
Κατὰ τὸν Παταύιον	»	3,984
Κατὰ τὸν Καλείσιον καὶ Σκαλίγερον	»	3,949

καὶ συντόμως εἰπεῖν ἔξηνέχθησαν 108 κατ' ἄλλους δὲ 200 διάφοροι γνῶμαι πολλάκις κατὰ χιλιάδας ἐτῶν ἀπέχουσαί ἀπ' ἀλλήλων. Ἀλλὰ μῆπως καὶ δι τρόπος καθ' ὅν προέτεινεν δι Ι. Β. Ροκκιόλιος ἵν' ἀπαριθμῶμεν εἰναι ἀσφαλέστερος; Καὶ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον χυμάνεται τὸ μεταξὺ Κτίσεως Κόσμου καὶ τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ χρονικὸν διάστημα, ἀφοῦ καὶ περὶ τοῦ ἐτούς τῆς Γεννήσεως διαφέρουσιν αἱ γνῶμαι, καὶ ὡς λέγει δι Μελέτιος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ αὐτοῦ ἴστορίᾳ «Η Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία δοξάζει γεννηθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐκ τῆς Ἁγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας ἐν τῷ ἀπὸ Κοσμογονίας 5508 ἔτει. Εὐσέδριος δι Παμφίλου ἀναλογιζόμενος τὰ ἔτη διῆσχυρίζεται ἀποδεῖξαι, διτε ἐγεννήθη κατὰ τὸ 5,197 ἔτος. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ τὸ 3761 (¹) πολλοὶ δὲ

(1) Ἐνταῦθα ὑποσχεμεῖσμεν πόθεν οἱ Ἰουδαῖοι: δρμῶμενοι ἐπαριθμοῦσιν 3761 ἔτη ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου μέχρι Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Κατὰ τὴν μαρτυρίαν σοφοῦ τινὸς Ἰουδαίου, τοῦ Hai-gaon, τὸ ἐν χρήσει Ἰουδαϊκὸν ἡμερολόγιον συνέστη παρὰ τοῦ ἐκ τοῦ 358 μ. Χ (ἐπερ κατὰ τὴν τῶν Σελευκιδῶν χρονολογίαν ἀντιστιχεῖ πρὸς τὸ ἔτος 670 διότι ἐπαριθμοῦσιν οὕτοις 4,119 ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου). Ὅτι Χιλλὲλ οὗτος ἔλαβε τὴν πρώτην τοῦ ἐτούς τοῦ 217 κύκλου, διτε κύκλος ἀρχεται ἀπὸ τοῦ ἐτούς 4,105 (κατὰ τὴν χρονολογίαν Σελευκιδῶν) καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἔτος τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας 344 καὶ διὰ τὴν ἀκρίβειαν, τὴν 24 Σεπτεμβρίου ἡμέραν Τριτην, ὥραν 4 καὶ 11' περίπου λεπτά. Παλινθρομήσας δὲ δι Χιλλὲλ ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης εἰς τὸ πρώτον ἔτος τῆς Δημιουργίας εὑρεν, διτε ἡ Δημιουργία ἥρχισε τῇ 7 Ὁκτωβρίου, ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, ὥρᾳ 5 καὶ 11 περίπου λεπτά, οἰτινες ἀριθμοὶ τιθενται ὡς βάσις πρὸς ὑπολογισμὸν πασῶν τῶν παρ' Ἐβραίοις νεομηνῶν. (Ides Tables du Calendrier Juif, par Isidore Loeb. 1886).

Κατὰ τὸ ἡμερολόγιον λοιπὸν τοῦτο, ἐπερ κατήρτισεν δι Χιλλὲλ καὶ ἐπερ ἐν χρήσει καὶ νῦν παρ' Ἐβραίοις, τὸ ἐνεστώτερον Ἰουδαϊκὸν ἔτος ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου εἶναι τὸ

5666

ἀφαιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔτῶν

1905

εὑρίσκομεν ἔτη ἀπὸ Δημιουργίας μέχρι Ἰησοῦ Χριστοῦ

3,761

χρονολόγοις, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν 3,949 καὶ τῶν παρεμπιπτουσῶν ἡμερῶν μεταξὺ Σεπτεμβρίου καὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ ἀλλοι, ἀλλως. (Ἐκκλ. Ἰστορία, ἔκδοσις Κωνσταντινουπόλεως 1853. Τομ. Α'. σελ. 72).

Ἡ σήμερον ἐν χρήσει χρονολογία περὶ τοῦ ἐτούς τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ είναι ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Διονυσίου τοῦ Μικροῦ τοῦ καὶ Σκύθου καλουμένου, ἢν Κάρολος ὁ Μέγας τῷ Η'. αἰώνιοι εἰσήγαγεν εἰς τὴν Δύσιν κατὰ ταύτην ἐτος Γεννήσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ φέρεται τὸ 754 ἀπὸ Κτίσεως Ρώμης, ἢν χρονολογίαν ἀπεδέξαντο καὶ οἱ Ρωσσοὶ ἀπὸ τοῦ Μεγάλου Πέτρου. Ἀλλὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην προσέβαλεν ὁ Οὐσχερος διτσχυρισθεὶς, διτε δι Ιονύσιος οὗτος ἔσφαλεν ὑπερχρονήσας κατὰ 4 ἔτη καὶ 7 μῆνας. Πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἡ Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μετήρχετο καὶ τὸ Ἀλεξανδρικὸν δι τῆς Γεννήσεως τοῦ Ιουλίου τοῦ Ἀφρικανοῦ κατὰ τὸ Γ'. αἰώνα, ὅπερ συμφωνεῖ τῷ τοῦ Κητησία· προσέτι μετήρχετο καὶ τὸ τῆς Ἀντιοχείας τὸ διπό τοῦ Ἐλληνος Πανοδώρου (400) ἀνευρεθὲν καὶ ἐπὶ τοῦ διπού φαίνεται ἔβασισθη καὶ Διονύσιος ὁ Μικρός. Ἡδη ἐν τῇ ἀρχαιότητι δι μὲν Εἰρηναῖος καὶ Τερτυλίανδος παρεδέχθησαν τὸ ἔτος 751 ἀπὸ Κτίσεως Ρώμης, δι δὲ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς τὸ 752. Ἐν δὲ τοῖς νεωτέροις χρόνοις, ἀλλοι τὸ 747 καὶ ἔτεροι τὸ 750. Τῶν τελευταίων τούτων ἡ γνώμη φαίνεται ἡ πιθανοτέρα, διότι ἔχει ὑπὲρ ἔστιτης καὶ τὴν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίστου Λουκᾶ (Κεφ. Γ'. στιχ. 1.) χρονολογικὴν πληροφορίαν καθ' ἓν «ἐν ἔτει πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος» ἐφάνη ὁ Ἰωάννης κηρύσσων εἰς τὴν Ἐρημογένειαν Κατακλυσμοῦ καὶ βαπτίζων. Κατὰ τὸν ἀσφαλεστέρους ὑπολογισμοὺς τὸ δέκατον πέμπτον τοῦτο ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Τιβερίου Καίσαρος συμπίπτει πρὸς τὸ ἔτος 780 ἀπὸ Κτίσεως Ρώμης· Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸν αὐτὸν Εὐαγγελιστήν (Κεφ. Γ', στιχ. 23.) διτε δι Ιησοῦς προσῆλθεν εἰς τὸ Βάπτισμα «ἡν ὥστε ἐτῶν τριάκοντα», ἔπειται, διτε ἐγεννήθη τὸ 750 ἔτος ἀπὸ Κτίσεως Ρώμης. Οὕτω λοιπὸν πρεσδιορισθέντος καὶ τοῦ ἐτούς τῆς Γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπολείπεται ἡμίν πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβληθέντος ἡμίν ζητήματος νά καθορισθῇ τὸ ἔτος τοῦ ἐπὶ Νῷος Κατακλυσμοῦ καὶ ἡ ἡλικία τῶν μέχρι Κατακλυσμοῦ Γεναρχῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο οὐ σμικραὶ αἱ δυσχέρειαι, διότι πρὸς τῶν διαφόρων τῆς Ἁγίας Γραφῆς κειμένων διάφοροι δίδονται ἀριθμοὶ οὕτω:

Τὸ Ἐβραϊκὸν κείμενον τὸ Χαλδαικοῖς γράμμασι γεγραμμένον, τὸ Ἀρχαῖον Σαμαρειτικὸν τὸ μόνον Ἐβραϊκοῖς γράμμασι σωζόμενον, καὶ ἡ Βουλγάτα, συμφωνοῦσιν εἰς τὴν ἐπαριθμησιν 1656 ἐτῶν ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Κατακλυσμοῦ, ὡς καὶ δι Ιστορικὸς Ἰωσηπος Φλαδίος ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ αὐτοῦ ἀναφέρει (Βιβλ. Α'. κεφ. 3). Τὸ δὲ μέχρι καὶ νῦν Σαμαρειτικὸν κείμενον ἐπαριθμεῖ 1307 ἔτη ὡς καὶ δι Εὐσέδριος ἀναφέρει. Ἀλλ' θμως πάντα τ' ἀνωτέρω ἀναφερόμενα κείμενα διαφέρουσι τῆς Ἐλληνικῆς μεταφράσεως τῆς λεγομένης θῶν. Ἐδομήμοντα

ν 72 σοφοὶ ἑλληνισταὶ περὶ τὸ ἔτος 290 π.Χ. ἐν τῷ Φάρῳ ἡς Ἀλεξανδρείας συνετέλεσαν, ἡ δὲ ἀσυμφωνία αὐτῇ προκύπτει, διότι τὰ εἰρημένα κείμενα ἀριθμοῦσιν ἐπὶ ἔλαττον κατὰ ἑκατοντάδας τὰ ἔτη τῆς Γεννήσεως ἡ τοῦ Θανάτου Πατριαρχῶν τινῶν ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι τοῦ Ἰακώβ⁽¹⁾. Ἡ δὲ μετάφρασις τῶν Ἐδόμη κονταῖς ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου μέχρι Κατακλυσμοῦ ἀριθμεῖ ἔτη 2,262⁽²⁾ καὶ ἡ ἀριθμητική αὐτῇ φαίνεται ἡ ἀσφαλεστέρχ διὰ τοὺς ἑπτῆς κυρίως λόγους^{α'}.) διότι χρονολογίαι γεγονότων τινῶν, ἀτίνα τὸ κοινὸν Ἐβραϊκὸν κείμενον καὶ ἡ τούτῳ ἐπομένη Βουλγάτα ἀναφέρουσιν, εἰσὶ δυσπαράδεκτοι ὡς π.χ. ἀπὸ Κατακλυσμοῦ μέχρι τῆς ἐν Βαθὲλ πυργοποιίας λέγουσιν, διότι παρῆλθεν εἰς αἱών καθ' ὃν δλως ἀπίθανον, διότι ἐκ τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶe προῆλθεν δλως ἐκεῖνος διὰδεξιῶν καὶ κατοικήσας τὸν κόσμον ἐνῷ κατὰ τοὺς Ἐδόμη κονταῖς παρῆλθον τοσοῦτοι αἱώνες, ὥστε νὰ γίνωνται ἀποδεκτὰ ὡς ἀληθῆ τὰ ἀναφερόμενα. — β').) Ἡ μετάφρασις τῶν Ἐδομήκοντα φαίνεται τὸ ἀκριβέστερον καὶ ἀσφαλέστερον κείμενον, διότι ἀνωτέρω πάσης ἀμφισβίλας κείται, διότι, οἱ ἀριστοὶ καὶ φιλομουσθέροι τῶν Πτολεμαίων, οἱ φιλοτιμηθέντες νὰ καταρίσωσι καὶ κεσμήσωσι τὴν θαυμασίαν ἐκείνην Βιβλιοθήκην διὰ τῶν ἐκλεκτοτέρων τοῦ κόσμου β.διίων, ἐκληροδότησαν ἡμῖν διὰ τῶν 72 σοφῶν καὶ πολυμαθῶν μεταφραστῶν τὸ τελείωτερον καὶ δοκιμώτερον τῶν ἀρχαίων Κειμένων^{καὶ γ'}.) τὸ κύρος τῆς μεταφράσεως τῶν Ἐδομήκοντα μαρτυρεῖ καὶ ἡ μεγάλη καὶ κοινὴ αὐτῆς χρῆσις κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, διτεῖς ὡς καὶ οἱ Θεῖοι Ἀπόστολοι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, τὴν γλῶσσαν αὐτῆς μετεχειρίζοντο κατὰ τὴν διδασκαλίαν αὐτῶν, καθὼς καὶ ἡ Ιερὸς Αὐγουστῖνος, διὰ τοῦτο οὐτοῦς μάρτυρος Ιουστῖνος, διὰ τοῦτο οὐτοῦς Φίλων καὶ πλεῖστοι ἀλλοὶ τῶν ἀρχαιοτάτων διασήμων Πατέρων καὶ ἐρμηνευτῶν τῆς Ἀγίας Γραφῆς. Διὸ καὶ ἡμεῖς ἐκ τῆς ἀσφαλεστάτης ταύτης πηγῆς, τῆς μεταφράσεως τῶν

Ἐδόμη κονταῖς⁽¹⁾, διὰ δρυσθῶμεν τὰς πληροφορίας, ἵνα καθορίσωμεν τὴν ἡλικίαν τῶν δέκα Γεναρχῶν καὶ ἤδη ὅσα ἐνδιαφέρουσιν ἡμᾶς περὶ τοῦ Μαθουσάλα.

Γ'.) Οἱ δέκα πρῶτοι Γενάρχαι.

Κατὰ τὴν μετάφρασιν τῶν Ἐδόμη κονταῖς Ὅδοις γενομένης ἐκδόσεως καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Σιναϊτικοῦ Κώδικος ὑπὸ τοῦ Τίσενδορφ.

1) Ὁ Ἀδάμ ἐν ἡλικίᾳ 230 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Σύνθη, μεθ' ὁ ἔζησεν ἔτη 700, ἥτοι ἐν δλω ἔζησεν ἔτη 930. (Κατὰ δὲ τὸ κοινὸν Ἐβραϊκὸν κείμενον καὶ τὴν

I. Ἐπίκαιρον θεωροῦμεν, ἵνα ἐνταῦθα μημονεύσωμεν τῶν διαφόρων ἀρχαίων χειρογράφων τῆς Ἀγίας Γραφῆς, ἀτιναίσιοι τὰ ἔζησις: Α').) Ὁ Ἀλεξανδρίνος Κώδικ (Codex Alexandrinus) ἀποτελούμενος ἐκ 4 τόμων εἰς φύλλον καὶ ἀποκείμενος νῦν ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ ἀπὸ τοῦ 1753. Τὸ πολύτιμον τοῦτο χειρόγραφον ἔδωρήθη ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Κύριλλου τοῦ Λουκάρεως, τοῦ καὶ Οἰκουμενικοῦ μετά ταῦτα Πατριάρχου γενομένου, πρὸς τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Κάρολον τὸν Α'. Ὁ Κύριλλος Λούκαρις ἰδιοχείρως ἐδεῖσαι ὥστε ἐξανθίλλω τοῦ Κώδικος, διότι οὗτος ἐγράφη ἐν Αἰγυπτῷ ὑπὸ Δεσποινῆς τινος Αἰγυπτίας ὀνομαζούμενης Θέκλης κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου (θηλ. κατὰ τὸν Δ'. αἰώνα) — Β').) Τὸ Βατικανὸν χειρόγραφον (Codex Vaticanus), ὀνομασθὲν οὕτω ὡς ἀποκείμενον ἐν τῇ ἐν Ρώμῃ Παπικῇ Βιβλιοθήκῃ. Τὸ ἐπὶ μεριδράνης χειρόγραφον τοῦτο θεωρεῖται ἀρχαιότερον καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ. — Γ.).) Ο Κανταβρίγιανὸς Κώδικ, διστις καὶ Κώδικ τοῦ Βέζα καλείται (Codex Bezae), διότι ὁ Θεόδωρος Βέζας εὑρεῖ αὐτὸν ἐν τῷ ἐν Λυών μοναστηρίῳ τοῦ Ἀγίου Ειρηναίου καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1581 ἐδωρήθαστο τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Κανταβρίγιας. Οι πλειστοί θεωροῦσι τὸν Κώδικα τοῦτον ἔργον τοῦ Ε'. αἰώνος. Δ').) Τὸ Ἐφραΐμικὸν χειρόγραφον (Codex Ephraemi) ἀποκείμενον ἐν τῇ Ἐθνικῇ τῶν Παρισίων Βιβλιοθήκῃ. Ἐκλήθη δὲ οὕτω, διότι κατὰ τὴν ΙΒ'. ἐκατονταετηρίδα ἀποκείσεται τῶν ἀρχαίων γραμμάτων τοῦ κειμένου τῆς Ἀγίας Γραφῆς ἐγράφησαν ἐπὶ τῆς μεμβράνης αἱ διμιλίαι τοῦ Ἀγίου Ἐφραίμ, πατρὸς τῆς 3 ἐκατονταετηρίδος. Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔτος 1834 διὰ χημικῆς τινος ὑλῆς ἀνεψάνησαν τὰ γράμματα τῆς πρώτης γραφῆς καὶ οὕτω τὸ Παλιγύριστον τοῦτο κείμενον ἐκλήθη Ἐφραΐμικόν. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο διοιάζει πρὸς τὸ Ἀλεξανδρινὸν καὶ θεωρεῖται ἐξοχώτερον ἐκείνου κατὰ τὴν ποιότητα τῆς μεμβράνης. — Ε').) Ο Κοττονιανὸς Κώδικ τοῦ τέλους τοῦ Δ'. αἰώνος καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ε'. διὰποκείμενος ἐν τῇ Κοττονιανῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου καὶ διστις θεωρεῖται ἐν τῶν ἀρχαιοτάτων κειμηλίων τοῦ χριστιανισμοῦ· καὶ τέλος ΣΤ').) Ο περιφημος Σιναϊτικός Κώδικ (Codex Sinaiticus), ὃν διοιάζει Tischendorf ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς ἐπὶ τοῦ Ὁρού Σινᾶ μονῆς τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. Μέρος μὲν αὐτοῦ εὑρε κατὰ τὸ ἔτος 1844, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τῇ 4 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1859, καὶ ἐνήργησεν ὥστε νὰ δωρηθῇ τῷ Αὐτοκράτορι τῆς Ρωσίας Ἀλεξάνδρῳ τῷ Β'. Ἡδη δὲ πολυτιμώτατον τοῦτο χειρόγραφον εὑρίσκεται εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Πετρουπόλεως καὶ ἐξεδόθη τύποις κατὰ τὸ ἔτος 1860.

‘Ημεῖς ἐκ τῶν ἄνω ἀναφερομένων ἐπισήμων μεταφράσεων τῆς Ἀγίας Γραφῆς θάξωμεν ὡς βάσιν, ἵνα καταστρώσωμεν χρονογραφικούς πίνακας, τὴν ὑπὸ τῶν ἀπανταχοῦ Ὁρθοδόξων ἀνέκαθεν παραδεδημένην φάσι αὐθεντικούς, τὴν κατὰ τὸ Ἀλεξανδρινὸν χειρόγραφον, ἐκ παραλλήλου δὲ καὶ τὴν ἐκδοσιν τοῦ Τίσενδορφ.

(1) Ἐγταῦθα παρατηρητέον, διότι καίτοι τὸ Ἐβραϊκὸν κείμενον καὶ τὸ ἀρχαῖον Σαμαρείτικὸν συμφωνοῦσι χρονογραφικῶς μέχρι τοῦ Κατακλυσμοῦ, διαφωνοῦσι διαφωνές πρὸς ἀλληλα διὰ τοῦ Κατακλυσμοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἀλλοτε καθ' ἓν, ἀλλοτε κατὰ πλείσιαν ἢ τὴν οὐτων αὐτῶν, καὶ πλεῖστοι ἀλλοιοί τοῦ κατὰ τὸ 2 ἔτος μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν υἱού τοῦ Σῆμη, ἀνομαζούμενού:

Ἀρφαράξ	τὸ μὲν τιθ. κατὰ τὸ ἔτ. 1693	ἐν ὅ τὸ ἔτ. τὸ 1794
” ” ”	” 1723	” 1924
τοῦ Ἀδραὰμ	” ” ”	” 2008
τοῦ Δαΐδι	” ” ”	” 2919
τοῦ οἰκοῦ.	τοῦ Ναοῦ	” 2992
		” 3685

καὶ ἐντεῦθεν προκύπτει ἡ μεταξὺ τῶν δύο τούτων κειμένων ἀμφισβήτησις καὶ συγκρούσις.

(2) Ἐν τῇ Ἐκκλησ. ιστορίᾳ Μελετίου (ἐνθ. ἀν.) ἀγνώσκομεν καὶ τὰ ἔζησι:

« Η ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου ἐποχὴ οὐκ ἔστι μία καὶ ἡ αὐτῇ παρὰ πᾶσι τοῖς χρονολόγοις τε καὶ θεολόγοις, ἀλλὰ ποικιλή καὶ παντοδεπτή· κατὰ γάρ τοὺς Ἐδομήκοντα ἐν ταῖς ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Νῶe δέκα Γενεαῖς εὑρηται ἔτη 2262· κατὰ δὲ τοὺς Ἐβραίους ἐν ταύταις ταῖς δέκα Γενεαῖς ἀριθμοῦνται ἔτη 1650».

Βουλγάταν, ἐν ἡλικίᾳ 130 ἐτῶν ἐγένηνησε τὸν Σήθι,
μεθ' ὅτι ἔζησεν ἕτη 800, γῆτοι τὸ θλον ἔζησεν 930).
Γεν. Ε'. στιχ. 3-6.

2) 'Ο Σήμη, ἐν ἡλικίᾳ 205 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Ἐνών, μεθ' ὅ ἔζησεν ἕτη 707 ἥτοι ἐν ἔλω ἔζησεν ἕτη 912. (Κατὰ τὸ 'Ἐδραῖκὸν καὶ τὴν Βουλγάταν, ἐν ἡλικίᾳ 105 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Ἐνών, μεθ' ὅ ἔζησεν ἕτη 807 ἥτοι ἐν ἔλω ἕτη 912). Γεν. Ε'. στιχ. 6—9.

3) Ο Ἔγως, ἐν ἡλικίᾳ 190 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Καῖνον, μεθ' ὅ ἔζησεν ἕτη 715, ἥτοι ἐν ὀλῷ ἔζησεν ἕτη 905. (Κατὰ τὸ Ἐδραῖκὸν καὶ τὴν Βουλγάταν, ἐν ἡλικίᾳ 90 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Καῖνόν, μεθ' ὅ ἔζησεν ἕτη 815 ἥτοι ἐν ὀλῷ ἔτη 905). Γεν. Ε'. στίχ. 9—12.

4) Ο Κατίναρ ἐν ἡρωιά 170 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 740, ἥτοι ἐν δλῳ ἔζησεν ἕτη 910. (Κατὰ τὸ Ἐβραϊκὸν καὶ τὴν Βουλγάταν, ἐν ἡρωιά 70 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 840, ἥτοι ἐν δλῳ 910). Γεν. Ε'. στιχ. 12—14.

5) Ό Μαλελεηλ ἐν ἡλικίᾳ 165 ἑτῶν ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 730, ἥτοι ἐν ὅλῳ ἔζησεν ἕτη 895. (Κατὰ τὸ Ἐβραϊκὸν καὶ τὴν Βουλγάρων ἐν ἡλικίᾳ 65 ἑτῶν ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 830, ἥτοι ἐν ὅλῳ ἔτη 895). Γεν. Ε'. στιχ 14-17.

6) Ὁ Ιάρεδ, ἐν ἡλικίᾳ 162 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Ἐνώχ, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 800, γῆτοι ἐν ὅλῳ Ἕπητεν ἕτη 962. (Κατὰ τὸ Ἐβραϊκὸν καὶ τὴν Βουλγάτων οἱ αὐτοὶ ἀχριῶς ἀριθμοί). Γεν. Ε'. στιχ. 18—26.

7) Ο Ἐνώχ, ἐν ἡλικίᾳ 165 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 200, ἥτοι ἐν ὅλῳ ἔζησεν ἕτη 365. (Κατὰ τὸ Ἐβραϊκὸν καὶ τὴν Βουλγάτων ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 300, ἥτοι ἐν ὅλῳ ἔτη 365). Γεν. Ε'. στιχ. 22—24.

8) Ο Μαθουσάλα, ἐν ἡλικίᾳ 187 ἑτῶν (¹) ἐγένητος τὸν Λάμπεχ, μεθ' ὃ ἔζησεν ἕτη 782, ἦτοι ἐν δλῳ

ἔζησεν ἔτη 969. (Κατὰ τὸ Ἐθραικὸν καὶ τὴν Βουλγάταν ἀκριβῶς οἱ αὐτοὶ ἀριθμοί). Γέν. Ε'. στ. 25—27.

9) Ο Λάμεχ, ἐν ἡλικίᾳ 188 ἐγέννησε τὸν Νῷο, μεθ' ὁ ἔζησεν ἕτη 565, ἥτοι ἐν δλω ἔζησεν ἕτη 753. (Κατὰ τὸ Ἐδραϊκὸν καὶ τὴν Βουλγάταν ἐν ἡλικίᾳ 182 ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Νῷο, μεθ' ὁ ἔζησεν ἕτη 595, ἥτοι ἐν δλω ἕτη 777). Γεν. Ε'. σιγ. 28—31.

10) «Ο δὲ Νώε ἦν ἐτῶν ἑξακοσίων καὶ ὁ Καταχλυσμὸς ἦν ἐπὶ τῆς γῆς» (Γεν. Ζ'. στιχ. 6) καὶ ἀμέσως κατωτέρω ἐν στίχῳ 11 λέγει ἡ 'Ἄγια Γραφὴ' «Ἐν τῷ ἑξακοσιοστῷ ἔτει ἐν τῇ ζωῇ τοῦ Νώε, τοῦ δευτέρου μηνός, ἑδδόμῃ καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός, τῇ γῆμέρᾳ ταύτῃ ἐρράγησαν πᾶσαι αἱ πηγαὶ τῆς ἀδύσσους καὶ οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ γηνεχθησαν· καὶ ἐγένετο ὁ θεῖος ἐπὶ τῆς γῆς τεσσαράκοντα γῆμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας». 'Ἐν δὲ τῷ Θ'. Κεφαλαίῳ καὶ στίχῳ 28—29 λέγεται «Ἐγήσει δὲ ὁ Νώε μετὰ τὸν Καταχλυσμὸν τριακόσια πεντήκοντα ἔτην καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ γῆμέραι Νώε ἐννακόσια πεντήκοντα ἔτην καὶ ἀπέθανεν». (Οἱ αὐτοὶ δὲ ἀκριβῶς ἀριθμοὶ δίδονται γῆμιν καὶ ἐκ τοῦ κοινοῦ 'Ἔβραικον καὶ τῆς Βουλγάτας').

"Ηδη ἐξ ὅσων δεδομένων ἔχομεν ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γεγραμμένων δυνάμεθα νὰ καταστρώσωμεν γενικὸν χρονολόγικὸν πίνακα ἐξ οὗ νὰ συναγάγωμεν τὸ τελικὸν συμπέροχσμα.

(1) Ἐνταῦθα παρατηρητέον διτι, καίτοι κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Tischendorf, ηὗτοι κατά τὸν Σιναϊτικὸν Κώδικα φέρεται διτι δὲ Μαθουσάλα « ἔπιγεν σε ἐπάτα ἔτη καὶ ἐγήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ ἐγένησος τὸν Δάμεικον, καὶ ἔξι γε μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν ὅδον καὶ ὀκτακόσια ἔτη » ἐν τούτοις τὸ διλικὸν ἀθερισμα τῶν ἔτῶν τοῦ Μαθουσάλα δὲν μεταβάλλεται, διότι $167 + 802 = 969$. Μόλον διτι δὲ Tischendorφ ἐν ταῖς ὑποσημιώσεις τῆς ἔκδοσεως αὐτοῦ μηνημονεύει καὶ τῶν ἀλλων γραφῶν, αἰτινες λέγουσιν ἐτὶ ἐν γηλικῇ 187 ἔτῶν δὲ Μαθουσάλα ἐγένησε τὸν Δαμεικὸν μεθ' ὅτι γένεσιν ἔτη 782. ηὗτοι ἐν δλω ἔτῶν 969.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

'Επαρθμησις εἰς ἑτη πρὸς Χριστοῦ		'Ετη τεκνοποίησις		'Επαρθμησις εἰς ἑτη ἀπὸ Κτ. Κόσμου		'Ηλικία Γεναρχῶν		
κατὰ τοὺς 70	κατὰ τὸ Ἐδρ. καὶ Βουλγ.	κατὰ τοὺς 70	κατὰ τὸ Ἐδρ. καὶ Βουλ.	κατὰ τοὺς 70	κατὰ τὸ Ἐδρ. καὶ Βουλγ.	κατὰ τούς 70	κατὰ τὸ Ἐδρ. καὶ Βουλ.	
5,508 ἡ 3,761	'Ετος. Δημιουργ.	Ο'Αδάμ εἰς ἡλ.	230 ἡ 130	γεννᾷ τὸν Σήθ	230 ἡ 130	καὶ ἔζησ. ἐν ὅλῳ	930	
5,278 ἡ 3,631	Ο Σήθ	» 205 ἡ 105	» τὸν Ἐνώς	435 ἡ 235	» »	912		
5,073 ἡ 3,526	Ο'Ἐνώς	» 190 ἡ 90	» Καϊνᾶν	625 ἡ 325	» »	905		
4,883 ἡ 3,436	Ο Καϊνᾶν	» 170 ἡ 70	» Μαλελεήλ	795 ἡ 395	» »	910		
4,713 ἡ 3,366	Ο Μαλελεήλ	» 165 ἡ 65	» Ιάρεδ	960 ἡ 460	» »	895		
4,548 ἡ 3,301	Ο'Ιάρεδ	» 162 ἡ 162	» Ἐνώχ	1,122 ἡ 622	» »	962		
4,386 ἡ 3,139	Ο'Ἐνώχ	» 165 ἡ 65	» Μαθουσάλ.	1,287 ἡ 687	» »	365		
4,221 ἡ 3,074	Ο Μαθουσάλα	187 ἡ 187	» Λάμεχ	1,474 ἡ 876	» »	969		
4,034 ἡ 2,887	Ο Λάμεχ	188 ἡ 182	» Νώε	1,662 ἡ 1,056	» »	753 ἡ 777		
3,846 ἡ 2,705	'Ο Νώε ἦτο ἐ- ξακοσίων ἑτῶν ὅτε ἔγεινεν δ	Κατακλυσμός.	1,662 ἡ 1,056	
600 600				600 ἡ 600				
3,246 ἡ 2,105	πρὸς Χριστοῦ		2,262 ἡ 1,656 ἀπὸ Κτίσ. Κόσ.		

ΤΕΛΙΚΟΝ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρῳ παρεντιθεμένου πίνακος προκύπτει, δτὶ εἴτε κατὰ τὴν μετάφρασιν τῶν ‘Ἐβδομήκοντα ἐπαριθμήσωμεν, εἴτε κατὰ τὸ κοινὸν ‘Ἐβραικὸν κείμενον, τὴν Βουλγάταν καὶ τὸ ἀρχαῖον Σαμαρειτικὸν κείμενον, συνάγομεν α’.) δτὶ δὲ Μαθουσάλα ἔζησεν ἕτη 969 καὶ β.’) δτὶ οὗτος ἀπέθανε πρὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ διότι ἀν ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν πρώτην στήλην δὲ Μαθουσάλα κατὰ τὸν 70 ἐγεννήθη τῷ 4,221 π.Χ. ἐνῷ δὲ Κατακλυσμὸς συνέδη τῷ 3,246 π.Χ. ἦτοι παρῆλθον ἕτη 975, ἀρά δὲ Μαθουσάλα ἀπέθανεν 6 ἔτη πρὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ. Ἐπίσης ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ, δὲ Μαθουσάλα κατὰ τὸ ‘Ἐβραικὸν κείμενον καὶ τὴν Βουλγάταν ἐγεννήθη τῷ 3,074 π.Χ. ἐνῷ δὲ Κατακλυσμὸς ἐγένετο τῷ 2,105, ἦτοι παρῆλθον ἕτη 969, ἀρά τὸ αὐτὸν ἔτος τοῦ θανάτου τοῦ Μαθουσάλα ἐγένετο δὲ Κατακλυσμός. Εἰς τὸ αὐτὸν ἀκριβῶς συμπέρασμα καταντῶμεν, ὅταν προστρέξωμεν καὶ εἰς τὴν πέμπτην στήλην, ἔνθα καὶ χρονολογίαι τῶν ἀπὸ Κτίσεως Κέσμου ἐτῶν. Ἐν οὐδεμίᾳ δὲ τῶν περιπτώσεων φαίνεται ἐπίζων δὲ Μαθουσάλα μετὰ τὸν Κατακλυσμὸν καθ’ ὅλα τὰ κείμενα τῆς ‘Αγίας Γραφῆς.

Οὕτω ἀποδειχθέντος ἐξ αὐτῆς τῆς ‘Αγίας Γραφῆς, δτὶ δὲ Διδάκτωρ Ποταγὸς οὐδαμῶς εἶχεν ὑπὸ δψει τοὺς ‘Ἐδομήκοντα καθ’ οὓς δῆθεν ὑπολογίζει καὶ δτὶ οἱ ἀριθμοί, οὓς παραθέτει εἰς τὴν ἑσπαλμένοι, ὑπολείπεται νὰ ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον δὲ τερος αὐτοῦ δισχυρισμός, διὸ ἐπακούμεθα ἐπὶ τῶν νεωτέρων, εἰνε βάσιμως. Ἀλλὰ τίνες ἄρά γε οἱ γεωτεροὶ οὗτοι; ‘Ομολογῶ, δτὶ πολλοὶ τῶν νεωτέρων σοφῶν πολλὰ καὶ καλὰ ἔγραψαν, διὸ καὶ εὐγνωμοσύνης εἰς τὸν ἀξιού οὗτοι διότι διὰ τῶν σοφῶν αὐτῶν συγγραμμάτων οὐ μόνον ἀφθόνως μετέδωκαν ἡμῖν καὶ ἐπὶ τόκῳ μάλιστα μεγάλῳ τὸν πλούτον τῆς σοφίας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ φιλοφρόνως χειραγωγοῦσιν ἡμᾶς εἰς τὰ τῆς ἐπιστήμης ἀνάκτορα· ἀλλ’ διμολογηγέτεον καὶ τόδε, δτὶ πάντων τῶν νεωτέρων τὰ συγγράμματα δὲν εἰνε σύτε τῆς αὐτῆς σπουδαίητος σύτε λυστελῆ, διότι καὶ δὲ Ζεὺς τὴν χρυσὴν βροχὴν ἔθρεξε μόνον ἐπὶ τῇ γεννήσει τῆς ‘Αδηνᾶς· διὸ δὲν δινάμεθα ἔνεκα τῆς ἀριστολογίας τοῦ Διδάκτορος Ποταγοῦ ν’ ἀποδειχθῶμεν ὡς θέσφατα καὶ ἀλλάνθαστα δσα εἰς τὴν οἰκείαν στήλην ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν “κατὰ τοὺς νεωτέρους” καταριθμοῦνται, οὐδὲ νὰ ἐξελέγχωμεν τοὺς νεωτέρους τούτους, οὓς ἀγνοοῦμεν, ὡς ἀγνοοῦμεν καὶ πολὺν ἐπὶ οχὴν λαμβάνουσιν οὗτοι ὡς βάσιν τῆς ἐπαριθμήσεως αὐτῶν, ἵνα διερευνήσωμεν τὸ βάσιμον ἢ μή τοῦ δισχυρισμοῦ αὐτῶν. Διὰ τοῦτο, χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν παραθέτομεν ὡδε δσα προχείρως δινάμεθα νὰ ἔχωμεν ἐκ τῶν νεωτέρων σοφῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου· οὕτω ἐκ τῶν ἀρχαιολογικῶν πινάκων τοῦ σοφοῦ ‘Αρχιεπισκόπου Οὐσάρερου μεταφέρομεν τὰ ἔξης:

« 687 ἀπὸ Κτισ. Κέσμου ἡ 3,317 π.Χρ. δὲ Μαθουσάλα ἐγεννήθη δτὶ δὲ ‘Ενωχ ἥτο 65 ἐτῶν. »

« 1656 ἀπὸ Κτισ. Κέσμου ἡ 2348 π.Χρ. ‘Ο Μαθουσάλα, δὲ πρεσβύτερος ἀνθρώπος, ἀποθνήσκει εἰς ἡλικίαν 969 ἐτῶν. Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος καὶ τὸ ἔξα-

κοσιοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας τοῦ Νῶε, δὲ κατακλυσμὸς ἀρχεται ἐπὶ τῆς γῆς καὶ καταστρέφει πᾶν τὸ ἐπ’ αὐτῆς ζῶν, παρεκτὸς τῶν μετὰ τοῦ Νῶε ἐν τῇ Κιδωτῷ. »

‘Ἐκ δὲ τῶν χρονολογικῶν πινάκων τοῦ Jean Picot μεταφέρομεν τὰ ἔξης :

« 687 ἀπὸ Κτίσεως Κόσμου. ‘Ο ‘Ενωχ ἐν ἡλικίᾳ 65 ἐτῶν γεννᾷ τὸν Μαθουσάλαμ, ὅγδοον Πατριάρχην. »

« 1656 ἀπὸ Κτισ. Κέσμου. Θάνατος τοῦ Μαθουσάλαμ ἐν ἡλικίᾳ 969 ἐτῶν, ὁ λίγον πρότερον τοῦ Κατακλυσμοῦ. Οὗτος ἐγένετο δὲ μακροβιώτερος πάντων τῶν ἀνθρώπων. »⁽¹⁾

Μετὰ τὸ ἀνωτέρῳ καλὸν θεωροῦμεν, ἵνα παραθέσωμεν καὶ τοὺς πίνακας τοῦ Διδάκτορος Ποταγοῦ, δπως καὶ ἐξ ιδίας ἀντιλήψεως δινηθῇ δὲ ἀναγνώστης νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ δρουσοῦ ἢ πλημμυροῦσι αὐτῶν.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΣ ΔΙΔΑΚ. ΠΟΤΑΓΟΥ

noms des Patriarches	Années de differences	Av. J-Christ selon les Septantes	Av. J-Christ selon les Modernes
Adam	230	5,491	4,140
Seth	205	5,261	4,010
Enos	190	5,056	3,860
Kainan	170	4,866	3,770
Malaliel	165	4,696	3,700
Jared	162	4,351	3,635
Enoch	165	4,369	3,473
Mathousalem	167	4,204	3,408
Lamech	188	4,037	3,221
Noë	500	3,849	3,109
	100		
	2,242		
Déluge	2	3,251	2,511
Arpharaxade	135	3,249	2,509
e.t.c	e.t.c	e.t.c.	e.t.c.

‘Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρῳ πίνακος τοῦ Διδάκτορος Ποταγοῦ ἐπάγομεν τὰς ἔξης παρατηρήσεις α’. δὲ Διδάκτωρ Ποταγὸς ἀποδέχεται ἀπὸ ‘Αδάμ μέχρι Κατακλυσμοῦ ἕτη 2,242, ἀντὶ ὡς ἀπεδείχθησεν ἐκ τῶν κειμένων τῆς ‘Αγίας Γραφῆς 2262· ἢ δὲ διαφορὰ αὐτη τῶν 20 ἐτῶν προκύπτει, διότι δὲ Ποταγὸς παραδέχεται κατὰ τὴν δι-

(1) Table Chronologique de l’Histoire Universelle Ancienne par Jean Picot, de Genève, Professeur d’Histoire et de statistique de l’Academie de cette ville.... à Genève, 1808 (σελ. 277). Καὶ κατωτέρῳ ἐν σελ. 280 ἀναγνώσκομεν καὶ τὰ ἔξης : « Ετος π.Χρ. 3,044. Ο κατακλυσμὸς ἀρχεται κατὰ τὸν δοκιμωτέρους χρονολόγους, τὴν 25 Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1656 ἀπὸ Κτίσεως Κέσμου. Εν τούτοις ἔτεροι ίσχυριστοι δτὶ δὲ Κατακλυσμὸς ἡρξατο τὴν 19 Απριλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Διήρκεσεν ἐπὶ ἔν διληγρον ἔτος τοῦ Νῶε ἀγοντος τὸ 600 ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ. »

όρθωσιν τοῦ Κώδικος, δτι ὁ Μαθουσάλα ἐν ἡλικίᾳ 167 ἑτῶν καὶ οὐχί ὡς κατὰ τὸ αὐθεντικὸν κείμενον τῶν Ἐβδομήκοντα ἐν ἡλικίᾳ 187 ἑτῶν ἐγένησε τὸν Δάμεχ. β'.) δτι αἱ χρονολογίαι ἃς παραθέτει ἐν τῇ τρίτῃ στήλῃ τῇ φερούσῃ τὴν ἐπιγραφὴν “πρὸ τοῦ I. Χριστοῦ κατὰ τὸν 70” δλῶς ἀδικοῦσι τὰς ἐτέμησαν καὶ εἰσὶ τελείως λελανθασμέναι διότι ἐνῷ λέγει δτι ὁ Μαλελεῖήλ ἐν ἡλικίᾳ 165 ἑτῶν ἐγένησε τὸν Ἰάρεδ, ἐκ τῶν χρονολογιῶν ἃς παραθέτει δὲν προκύπτει ὁ ἀριθμὸς 165 ἀλλ᾽ ἐ 344 (!) (πρβλ. 4,696—4,351=344).—γ'.) Ἐκ τῶν χρονολογιῶν ἃς παραθέτει ἐν τῇ αὐτῇ στήλῃ περὶ Ἰάρεδ καὶ Ἐνώχ προκύπτουσι καὶ ἀρνητικοὶ ἀριθμοί. Οὕτω ἐνῷ ὁ Ἰάρεδ γεννᾶται τῷ 4351, ὁ νῦντος Ἀντόνιος Ἐνώχ παραδέξως γεννᾶται τῷ 4369, ἥτοι 18 ἔτη πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ (!!).—δ'.) Ἐκ τυπογραφικοῦ ἵσως οφάλματος ὡς ἔτος Κατακλυσμοῦ φέρεται κατὰ τὸν 70 τὸ 3251 καὶ κατὰ τὸν νεωτέρους τὸ 2511, οὐδέτερον τούτων εἰνε ἀληθές διότι ἀφοῦ παραδέχεται ὡς ἔτη γεννήσεως τοῦ Νώε, τὸ 3849 κατὰ τὸν 70 καὶ τὸ 3109 κατὰ τὸν νεωτέρους, ἀντὶ ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τοὺς ἀριθμοὺς τούτους 600 ἔτη τοῦ Νώε καθ' ἐγένετο ὁ Κατακλυσμός, θάξ ἔχωμεν τοὺς ἀριθμοὺς 3249 καὶ 2509. Ἐκ τοῦ λαθοῦς τούτου παρεκκυσθεὶς καὶ διὰ φίλος κ. Σωκράτης Λαγουδάκης ἀναφέρει εἰς τὴν διατριβήν του ὡς ἔτη Κατακλυσμοῦ τὸν ἀριθμὸν 3251 καὶ 2511, οἵτινες ἐσφαλμένως τίθενται ἀπέναντι τῆς λέξεως Déluge=Κατακλυσμὸς καὶ τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ γραμμῇ ἀριθμοῦ 2, διστὶς δηλοὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν μετὰ 2 ἔτη ἀπὸ τοῦ Κατακλυσμοῦ διὰ Σῆμη (νῦντος τοῦ Νώε) ἐγένησε τὸν Ἀρφραξάδ. Περιττὸν ἡγούμεθα, ἵνα ἐπιμελώμεν ἐπὶ πλέον, δπως ἀποδείξωμεν τὴν σύγχυσιν καὶ τοὺς ἀναχρονισμούς, οἵτινες ἀπαντῶσιν εἰς τοὺς χρονολογικοὺς πίνακας τοῦ Διδάκτορος Ποταγοῦ, τοὺς δποίους δμως κάλλιστα ἥδυνατο οὗτος ν' ἀποφύγη ἀντὶ ἀλάμβανεν οἰανδήποτε μετάφρασιν τῆς ‘Ἀγίας Γραφῆς καὶ μετέφερεν ἐκεῖθεν τὰς χρονολογίας χωρὶς νὰ δανεισθῇ παρ' ἄλλων ταίτιας ἀδασανίστας. Τελευτῶντες λέγομεν δτι διὰ Διδάκτορος Ποταγὸς «Θνητὸς ὁν, θνητά τοι πέπονθεν καὶ αὐτός, ἔστιν οὐ ἀμαρτᾶν» καὶ δτι, δ μὲν φίλτατός μοι κ. Σωκράτης Λαγουδάκης ἱστρός, ἐγένετο θῦμα τοῦ συναδέλφου αὐτοῦ, οἱ δὲ καλοὶ καὶ ἐπιεικεῖς ἀναγνῶσται μου ἐγένοντο θύματα τῆς ἐμῆς γλωσσαλγίας, διὸ καὶ ἔξαιτοῦμαι τὴν παρ' αὐτῶν συγγνώμην.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1905.

Ο Μέγας Ἀρχιδιάκονος

Κ. ΠΑΓΩΝΗΣ

Σημ. Ἐκ τῶν παροραμάτων τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει διερθοῦμεν τὸ ἔξῆς ὡς μεταδάλλον τὴν ἔννοιαν:

Σελὶς 257 στήλη β'. ἀντὶ «Ἄλλ' ὁ Κατακλυσμὸς κατὰ μὲν τὸν 70 κτλ.» γράφε «Ἄλλ' ὁ Κατακλυσμὸς κατὰ μὲν τὸν 70 ἐγένετο τῷ 3251, ἥτοι 16 ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Μαθουσάλα, κατὰ δὲ τὸν σημερινὸν τῷ 2511, ἥτοι 72 δλῶς ἔτη πρὸ τοῦ ἔτους 2439 καθ' ὁ ἀπέθανεν ὁ Μαθουσάλα».

ΤΟ ΝΑΝΟΥΡΙΣΜΑ

ΚΥΤΤΑΞΕΤΕ τὴν ὠραίαν ταύτην εἰκόνα. Εἶνε ἀπλὴ καὶ ἀπέριττος, ἀλλ' ἔγκλειει δλὸν τὸ κάλλος τὸ δποίον συναντᾷ τις εἰς τὸν βωμὸν τῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας. Κυττάξατε τὴν μετὰ προσοχῆς, ἐμβαθύνατε εἰς αὐτὴν καὶ δοκιμάσατε τὴν γλυκυτέρων τῶν συγκινήσεων ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τῶν ἀθφοτέρων ἑτῶν τῆς ζωῆς σας.

Μέσα εἰς ἔνα δωμάτιον ἀπὸ τὸ δποίον ἀναδίδεται τῆς ἀγάπης τὸ ἄρωμα καὶ τοῦ ἀγνοῦ φιλήματος τὸ μύρον, παρατηρήσατε τὴν γυναικα ἐκείνην μὲ τὸ συμπαθές πρόσωπον ἐπὶ τοῦ δποίου ἀκτινοβολεῖ τῆς ψυχῆς ἡ ἀνεξάντλητος καλωσύνη καὶ τῆς καρδίας ἡ ὑπερεκχειλίζουσα χαρά. Εἶναι ὑψηλὸν καὶ ποιητικὸν τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς ταύτης. Εἶναι τὸ ὄνομα ποστ στεφανώνου τὰ ὥραιότερα τῶν συναισθημάτων τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, εἶναι τὸ ὄνομα ποστ ἡμπορεῖ νὴ φέρη τὰ δάκρυα καὶ εἰς τοὺς δρθαλμοὺς τοῦ πλέον πεπωρωμένου ἀνθρώπου εἶναι τὸ ὄνομα δι' οὐ δ Θεδες γύλογγησε τὸν ἵερον καὶ πλήρη θελγήτρων δεσμὸν, τὴν οἰκογένειαν, εἶναι τὸ ὄνομα δι' οὐ συμβολίζεται τὸ ἔδαφος τὸ ἔγκλειον τὰ ὅστα τῶν ἡμετέρων πρόγονων.

Εἶναι ἡ μητέρα.

Μὲ πόσην τρυφερότητα παρακολουθοῦν οἱ ἐφθαλμοὶ τῆς τὸ ἀθρῷον βρέφος μὲ τὸ ἀγρελικὸν μειδάμα καὶ τὴν χρυσίζουσαν κόμην ποσι εἰναι εἴξηπλωμένον μέσα εἰς τὸ ραντισμένον ἀπὸ τὰ δῶρα τῆς Μοίρας καὶ δλοστόλιστον ἀπὸ τὰ κεντήματα τῆς ἀδρᾶς χειρὸς τῆς λίκνου.

Εἶναι τὸ τέχνον τῆς.

**

Ἡ μητέρα ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ κινεῖ τὸ λίκνον.

Ἄκούσατε τὸ γλυκὺ καὶ πονετικὸν τραγοῦδι ποστ ἀντηχεῖ μέσα εἰς αὐτὸν τὸ δωμάτιον τῆς ἀγάπης τὴν στιγμὴν ποσι ἔρχεται ὁ ὑπνος νὰ κλείσῃ γλυκὰ γλυκὰ τὰ βλέφαρα τοῦ βρέφους :

Κοιμήσουν ἀγοράκι μου κ' ἔγώ σὲ νανουρίζω
Κ' ἔγώ την κουνιά σου κουνῶ δόσο νὰ σὲ κοιμήσω.
Νὰ πεφτουν τ' ἄνθη πάνω σου, τὰ ρόδα στὴν ποδιά
[σου,
Τὰ κόκκινα τριαντάφυλλα τριγύρω στὰ μαλλιά σου.

Τὸ παιδάκι ἀπεκοιμήθη.

Ἡ μητέρα ἐπαυσε τὸ τραγοῦδι. Οἱ δρθαλμοὶ τῆς ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι προσηλωμένοι ἐπάνω εἰς τὸ λίκνον, ἀλλ' ἡ φαντασία τῆς ταξιδεύει μέσα εἰς ἔνα μαγευτικὸν καὶ ρόδινον κόσμον ὄνείρων.

Ἄκούει ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ παιδιοῦ τῆς τὴν πρώτην λέξιν «μαμά». Τὸ βλέπει μὲ συγκίνησιν νὰ κάμνη τὰ πρῶτα βήματα καὶ νὰ τρέχῃ πρὸς αὐτὴν μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας. Τὸ σπίτι ἀντηχεῖ ἀπὸ τὴν γλυκεῖαν φωνὴν μὲ τὴν δποίαν ἀπαγγέλλει τὰ παιζόματα ποσι ἐμμαθεῖ εἰς τὸ σχολεῖον. ‘Ἡ ἀγνὴ καρδία του ἡρχισε